

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, ט"ו בטבת, תשפ"א
30 בדצמבר, 2020
436/2020

12/01/2021: תיקון בעמ' 2

חברות הזנק (סטארט-אפ) בישראל 2011-2019 ממצאים מתוך בסיס הנתונים על חברות הזנק בישראל Start-Up companies in Israel 2011-2019 Findings from the CBS Database on Start-Up Companies in Israel

הודעה זו עוסקת בחברות הזנק ובחברות הזנק שהפכו להיות בשלות (להלן: **חברה בשלה**),¹ אשר פעלו בשנים 2011-2019. מקור הנתונים בהודעה הוא בסיס נתונים הכולל חברות הזנק וחברות שבשלו, שפעלו בישראל בשנים 2003-2019. בסיס הנתונים נבנה בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, במימון ובשיתוף המועצה הלאומית למחקר ופיתוח במשרד המדע והטכנולוגיה, והוא מספק תמונת מצב של חברות הזנק וחברות שבשלו, תחומי פעילותן, שרידותן ונתונין הכלכליים (שכר, משרות, פדיון, גיוסי הון ועוד).

לאורך ההודעה קיימת הפרדה בין חברות הזנק לבין חברות בשלות וכל אחת מהאוקלוסיות מהווה קבוצה נפרדת לניתוח.²
חשוב לציין:

(א) לא נכללות בבסיס הנתונים חברות הזנק שפעלו בשלב ההתהוות (Pre-Seed) וטרם נרשמו באופן רשמי במע"מ ובביטוח לאומי.

(ב) במקרים רבים חברות הזנק שומרות על סודיות לגבי הטכנולוגיה שלהן. לכן קיימת הנחה כי יש הטיית חסר עבור השנים האחרונות של בסיס הנתונים, ובפרט עבור השנה האחרונה - 2019. עם קבלת מידע חדש אודות החברות החסרות בהמשך, בסיס הנתונים יתעדכן עבור השנים הקודמות ובפרט עבור השנים האחרונות.

¹ להרחבה ראו הגדרות והסברים.
² אלא אם צוין אחרת.

- **בשנת 2019 פעלו בישראל 4,658 חברות הזנק**, ירידה של 5% לעומת 2018, ועלייה שנתית ממוצעת של 5% לעומת שנת 2011.
- בשנת 2019, נצפתה **ירידה במאזן הפתיחות והסגירות**³ של חברות הזנק, בהמשך לירידה שהחלה בשנת 2016, לאחר עלייה שנתית ממוצעת של 5% בשנים 2011-2015.
- בשנים 2011-2019 נפתחו בישראל 6,326 חברות הזנק. 2,922 מתוכן (46%) נסגרו או השהו את פעילותן עד שנת 2019.
- ב-2019 היו כ-33 אלף **משרות שכיר** בחברות הזנק, עלייה שנתית ממוצעת של 7% בשנים 2011-2019.
- **השכר החודשי הממוצע** למשרת שכיר⁴ בחברות הזנק בשנת 2019 עמד על 21.1 אלף ש"ח, עלייה של 3% לעומת 2018, ופי 2 מהשכר החודשי הממוצע למשרת שכיר בכלל המשק (10.5 אלף ש"ח).
- 73% מחברות הזנק ו-79% ממשרות השכיר מרוכזים **במחוזות תל אביב והמרכז**.
- 63% ממשרות השכיר מרוכזות **בחברות הפעילות בתחומים מבוססי תוכנה** (יישומים לתעשיות ולעסקים, מידע רפואי, אינטרנט, יישומים לטלפון נייד, אבטחה, יישומי תקשורת,⁵ מסחר אלקטרוני ופרסום).
- בשנת 2019, כ-17% מחברות ההזנק או מהחברות הבשלות הוגדרו **'מהירות צמיחה'** (High Growth), כ-9% מתוכן הוגדרו כ'איילות' (Gazelles).
- בשנים 2017-2019 כ-13% מחברות ההזנק קיבלו **מענק** בסך 2.1 מיליארד ש"ח מרשות החדשנות לביצוע פעילות מו"פ.
- בשנת 2019 גייסו חברות ההזנק והחברות הבשלות כ-8.3 מיליארד **דולר**, עלייה של 11% לעומת שנת 2018.
- בשנת 2019 החברות הבשלות העסיקו 60.5 אלף **משרות שכיר** שהם 65% מסך המשרות שכיר בחברות הזנק ובחברות בשלות יחד.

[להגדרות והסברים](#)

³ מאזן הפתיחות והסגירות הוא הפער בין מספר החברות שנפתחו לבין מספר החברות שנסגרו.

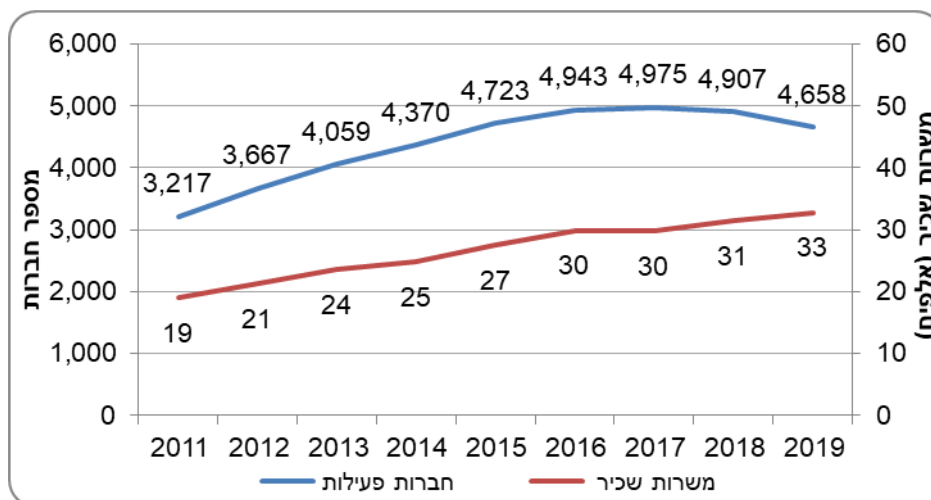
⁴ להרחבה ראו הגדרות והסברים.

⁵ בתחומי הפעילות אבטחה ויישומי תקשורת נלקחו רק חברות שעוסקות בתוכנה.

דמוגרפיה של חברות הזנק (פתיחות, סגירות, חברות פעילות ומשרות שכיר)

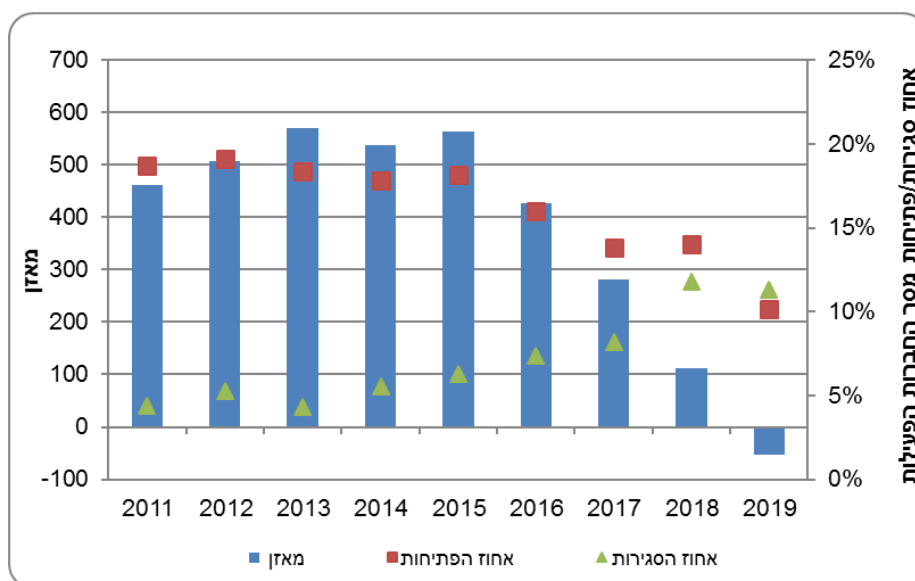
בשנת 2019 פעלו בישראל 4,658 חברות הזנק, ירידה של 5% לעומת שנת 2018 וגידול שנתי ממוצע של 5% בשנים 2011-2019. בשנת 2019 היו בחברות הזנק כ-33 אלף משרות שכיר, עלייה של 4% לעומת 2018.

תרשים 1 - מספר חברות הזנק פעילות ומשרות שכיר, 2011-2019

בשנים 2011-2019, נפתחו 6,326 חברות הזנק, ו-2,922 מתוכן נסגרו או השוּאו את פעילותן. בשנים 2011-2015 חלה עלייה שנתית ממוצעת של 5% במאזן⁶ חברות ההזנק. אולם החל משנת 2016 חלו ירידות במאזן החברות. חשוב לזכור כי ישנם מקרים שבהם החברות שומרות על סודיות באשר לטכנולוגיה שלהן ולכן קיימת הנחה של הטיית חסר בשנים האחרונות של בסיס הנתונים. עם קבלת מידע חדש אודות החברות החסרות בהמשך, הנתונים יעודכנו עבור השנים הקודמות ובפרט עבור השנים האחרונות של בסיס הנתונים.

תרשים 2 - מאזן פתיחות וסגירות של חברות הזנק והאחוז שלהן מסך החברות הפעילות, 2011-2019

⁶ הפער בין מספר החברות שנפתחו לבין מספר החברות שנסגרו.

מחזור חיים ודפוסי פעילות בחברות הזנק ובחברות בשלות על פי פדיון, הוצאות ומשרות שכיר

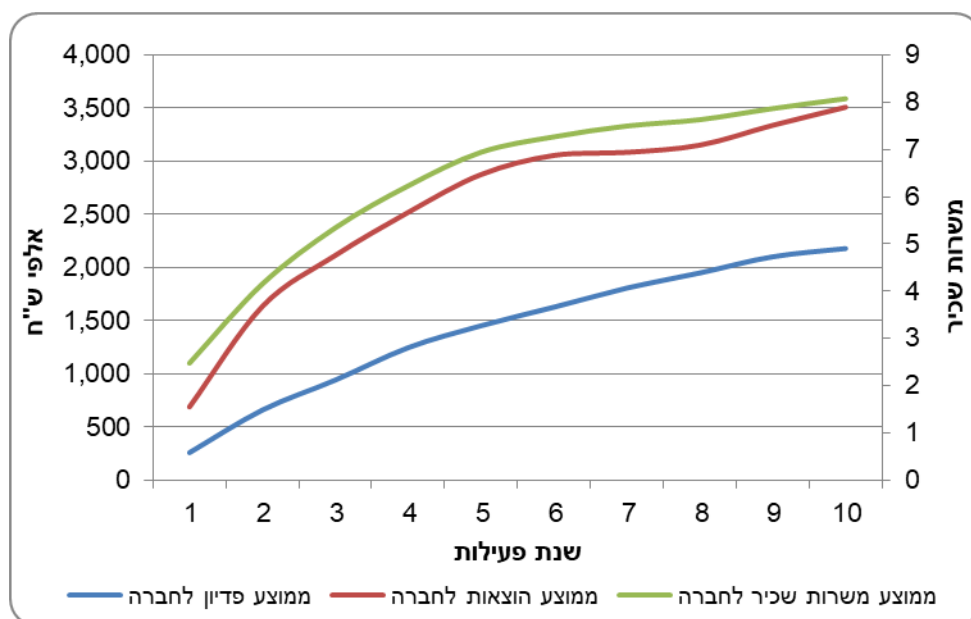
מחזור החיים של חברת הזנק מתחלק לשלושה שלבים עיקריים: **שלב ההתהוות** (Pre-Seed, Seed וכדומה) שבו היזמים מגבשים רעיון, מבצעים בחינות טכנולוגיות ופיתוח ראשוני; **שלב הפיתוח** (Early R&D, R&D וכדומה) של הרעיון; ו**שלב הצמיחה** (Initial Growth וכדומה).⁷

בתרשים 3 (א-ג) מוצג מחזור החיים של חברות הזנק וחברות בשלות, שנפתחו בשנים 2006-2019. בתרשימים מוצגים נתונים על פדיון, הוצאות ומשרות שכיר ממוצעים לחברה, במהלך 10 שנות פעילות. החברות חולקו לשלוש קבוצות: **חברות הזנק** פעילות (תרשים א3), **חברות הזנק שנסגרו** (תרשים ב3) ופעלו לכל היותר חמש שנים ו**חברות בשלות** שבהן הכנסות החברה גבוהות מ-20 מיליון ש"ח או להן יותר מ-80 משרות שכיר (תרשים ג3).

חברות הזנק

לאורך כל התקופה ממוצע ההוצאות לחברה גבוה ממוצע הפדיון לחברה, ולכן ניתן להסיק כי החברות נדרשות למימון חיצוני⁸ להמשך פעילותן. הגידול במדדים (ממוצע פדיון לחברה, ממוצע הוצאות לחברה וממוצע משרות שכיר לחברה) לאורך שנות הפעילות מבטא את שרידותן של החברות ומעיד על מציאת מקורות מימון הולמים.

תרשים א3 - פדיון, הוצאות ומשרות שכיר ממוצעים לחברה לפי שנות פעילות בחברות הזנק פעילות ב-2019

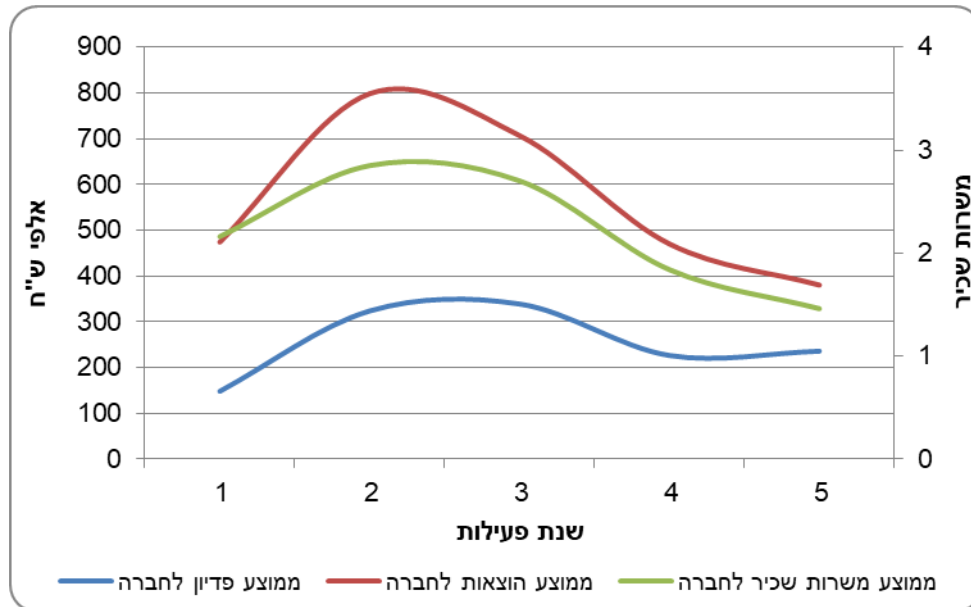
⁷ בספרות המקצועית אפשר למצוא שמות ותתי-שלבים נוספים. כמו כן, הגבולות בין השלבים השונים אינם תמיד אחידים.

⁸ מימון חיצוני אינו נכלל בפדיון של החברות.

חברות הזנק שנסגרו

בדומה לממצאים ולמודלים תאורטיים, בחברות הזנק שנסגרו חלה עלייה בפעילות בשנים הראשונות ולאחר מכן דעיכה עד לסגירה.

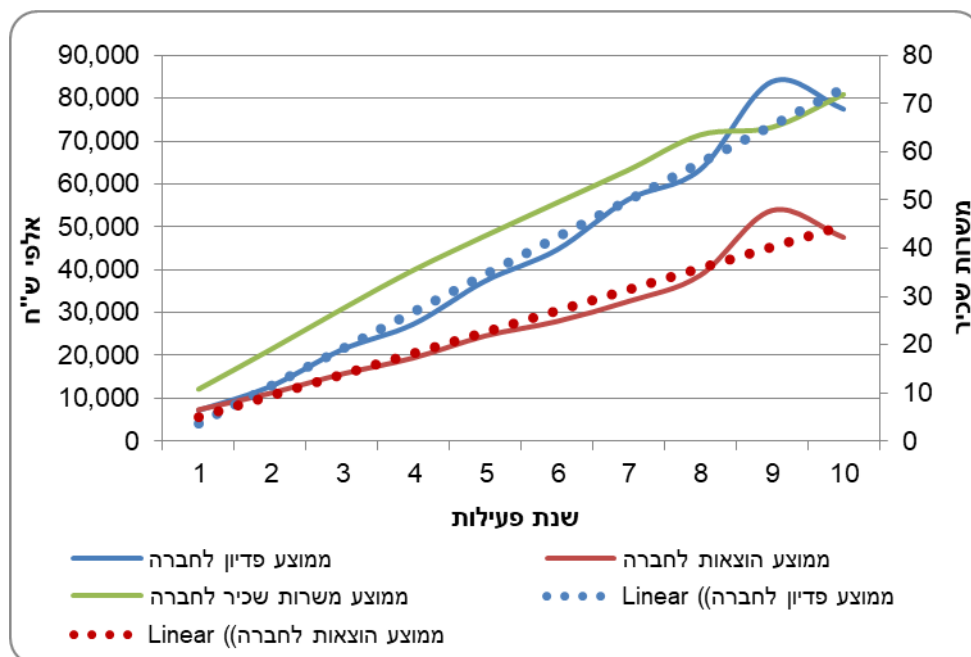
תרשים 3ב - פדיון, הוצאות ומשרות שכיר ממוצעים לחברה לפי שנות פעילות בחברות הזנק שנסגרו

חברות בשלות

בחברות בשלות הפדיון עולה על ההוצאות כבר בשנה השנייה לפעילותן ולאורך כל התקופה. הסבר אפשרי הוא, שחלק מחברות אלו עברו תהליך של "אינקובציה" באוניברסיטאות, בבתי חולים או במאיצי חברות הזנק. תהליך זה מאפשר יציאה מהירה עם מוצר לשוק.

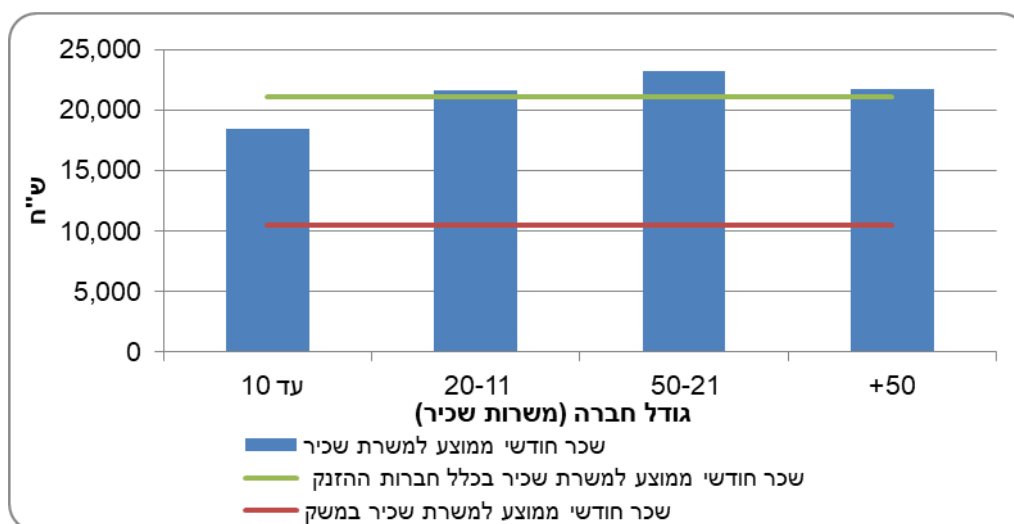
תרשים 3ג - פדיון, הוצאות ומשרות שכיר ממוצעים לחברה לפי שנות פעילות בחברות בשלות

שכר חודשי למשרת שכיר

השכר החודשי הממוצע למשרת שכיר בחברות הזנק בשנת 2019 עמד על 21.1 אלף ש"ח, עלייה של 3% לעומת 2018, ופי 2 מהשכר החודשי הממוצע למשרת שכיר בכלל המשק (10.5 אלף ש"ח). בחברות המעסיקות 21-50 משרות שכיר, השכר החודשי הממוצע למשרת שכיר הוא 23.2 אלף ש"ח.

תרשים 4 - שכר חודשי ממוצע למשרת שכיר בחברות הזנק לפי גודל חברה, 2019

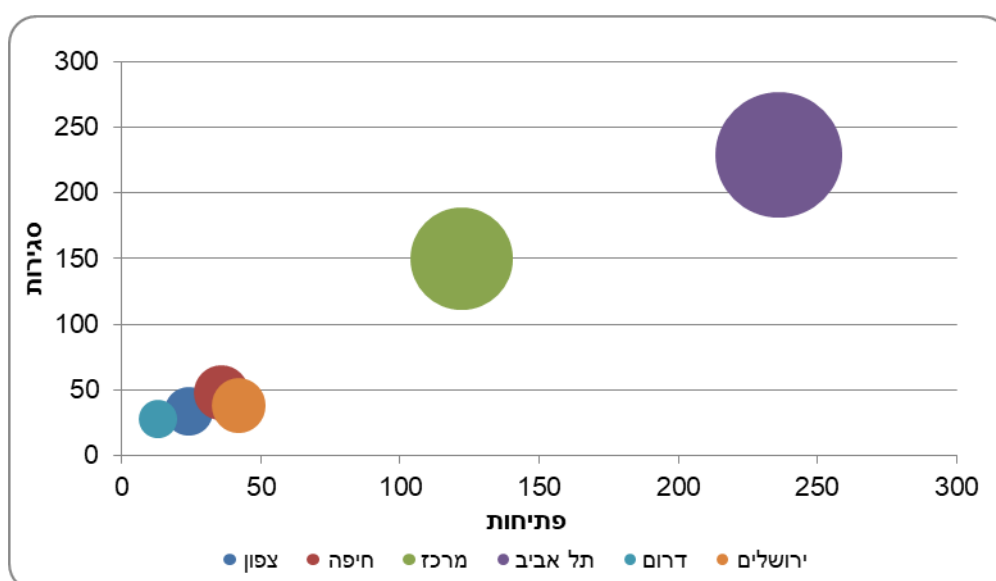

מידע נוסף על שכר לפי גודל ההעסקה בשנת 2019 אפשר למצוא בלוח 2.

פיזור גאוגרפי

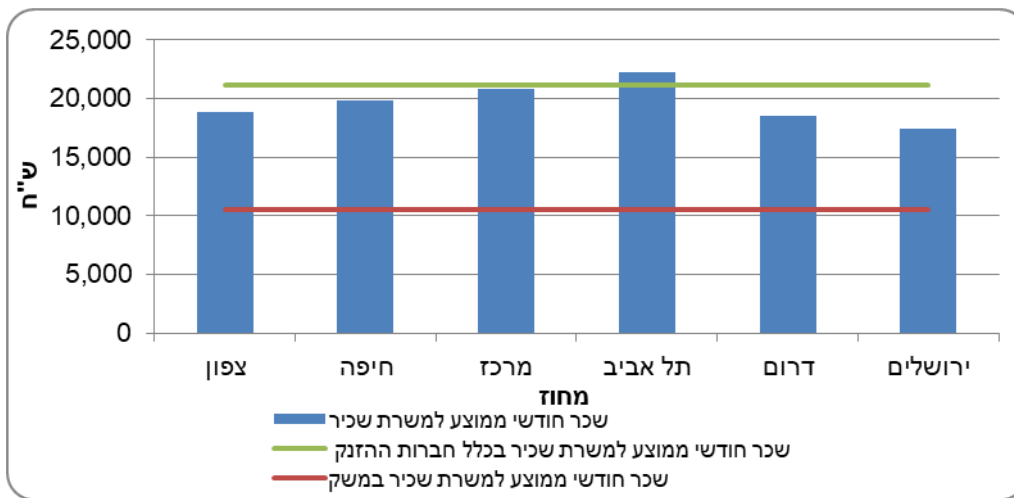
תרשים 5 מציג השוואה גאוגרפית של פתיחות וסגירות של חברות הזנק לפי מחוז. גודלו של כל עיגול מבטא את מספר חברות ההזנק הפעילות בכל מחוז. בשנת 2019 פעלו במחוז תל אביב 2,047 חברות (כפי שמראה גודל העיגול), נפתחו בה 236 חברות ו-229 נסגרו. אפשר לראות כי עיקר הפעילות של חברות ההזנק בישראל מתרכזת במחוזות תל אביב והמרכז. 73% מחברות ההזנק ו-79% ממשרות השכיר מרוכזים במחוזות אלו.

תרשים 5 - פתיחות, סגירות ומספר חברות פעילות בחברות הזנק לפי מחוז, 2019

במחוז תל אביב, השכר החודשי הממוצע למשרת שכיר הוא הגבוה ביותר (22.2 אלף ש"ח), פי 1.3 ממחוז ירושלים שבו השכר החודשי הממוצע למשרת שכיר הוא הנמוך ביותר (17.4 אלף ש"ח).

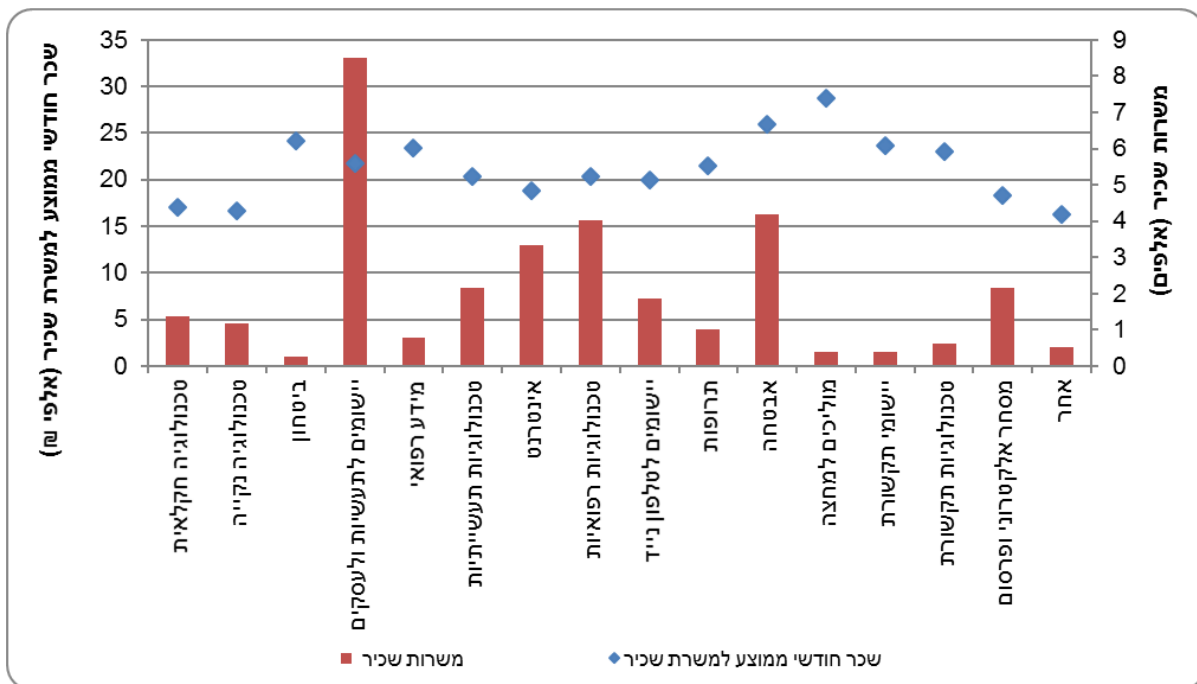
תרשים 6 - שכר חודשי ממוצע למשרת שכיר בחברות הזנק לפי מחוז, 2019

תחום פעילות

חברות ההזנק סווגו לפי שישה עשר תחומי פעילות.⁹ כ-63% מסך משרות השכיר בחברות ההזנק היו בתחומי פעילות מבוססי תוכנה (יישומים לתעשיות ולעסקים, מידע רפואי, אינטרנט, יישומים לטלפון נייד, אבטחה, יישומי תקשורת,¹⁰ מסחר אלקטרוני ופרסום). השכר החודשי הממוצע למשרת שכיר בתחום מוליכים למחצה היה הגבוה ביותר מבין תחומי הפעילות ועמד על 28.8 אלף ש"ח.

תרשים 7 - שכר חודשי ממוצע למשרת שכיר ומשרות שכיר לפי תחום פעילות בחברות ההזנק, 2019

⁹ להרחבה ראו הגדרות והסברים.

¹⁰ בתחומי הפעילות אבטחה ויישומי תקשורת נלקחו רק חברות שעוסקות בתוכנה.

מהירות צמיחה ואיילות

חברות מהירות צמיחה (High Growth) הן חברות עם 10 משרות שכיר ויותר, ואחוז הגידול השנתי הממוצע במשרות השכיר שלהן לאורך תקופה של שלוש שנים גבוה מ-20%. **איילות** (Gazelles) הן חברות מהירות צמיחה שסך שנות הפעילות שלהן אינו עולה על חמש שנים.¹¹ בשנת 2019 ל-17% חברות הזנק או חברות בשלות, היו שיעורי צמיחה גבוהים והן הוגדרו **מהירות צמיחה**. מתוך החברות המהירות צמיחה, 9% היו חברות **איילות**.

לוח א - נתונים על חברות הזנק מהירות צמיחה ואיילות, 2019

שכר החודשי הממוצע למשרת שכיר (אלפי ש"ח)	ממוצע משרות שכיר בחברה	אחוז מתוך חברות הזנק	מספר חברות	סוג חברה
26.2	90	17%	306	מהירות צמיחה
27.5	67	9%	50	מזה: איילות

תמיכה ממשלתית

בשנים 2017-2019, כ-13% מחברות ההזנק קיבלו **מענק לביצוע מו"פ מרשות החדשנות**.¹² בשנת 2019 הסתכם המענק בכ-564 מיליון ש"ח, ירידה של 19% לעומת 2018 (ראו לוח 3). 127 מיליון ש"ח מתוך סך המענק, ניתן לחברות שעוסקות בתחום הפעילות טכנולוגיות רפואיות (לוח ב). כמו כן, אחוז החברות הגבוה ביותר שקיבלו מענק מרשות החדשנות, מתוך סך החברות הפעילות באותו תחום פעילות, היה בתחום הפעילות טכנולוגיה חקלאית (16%), ואילו אחוז החברות הנמוך ביותר היה בתחום הפעילות מסחר אלקטרוני ופרסום (1%).

¹¹ OECD (2007). Eurostat-OECD Manual on Business Demography Statistics. Paris, France: Author.

¹² לפחות בשנת פעילות אחת מתוך שנות הפעילות שבהן פעלה החברה.

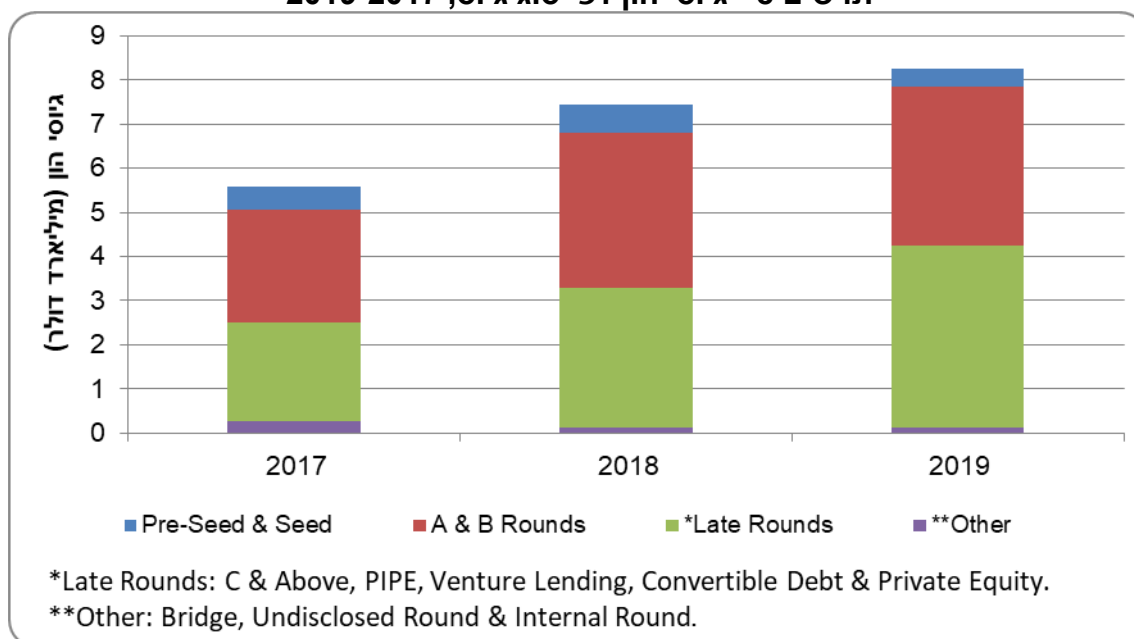
לוח ב- חברות הזנק שקיבלו מענק מרשות החדשנות, 2019

סך המענק שאושר (מיליוני ש"ח)	אחוז החברות שקיבלו מענק מתוך סך החברות הפעילות	חברות פעילות	תחום פעילות
564	8%	4,658	סך הכל
42	16%	231	טכנולוגיה חקלאית
41	14%	180	טכנולוגיה נקייה
6	14%	29	ביטחון
91	6%	1,111	יישומים לתעשיות ולעסקים
20	14%	70	מידע רפואי
84	14%	247	טכנולוגיות תעשייתיות
16	5%	482	אינטרנט
127	13%	736	טכנולוגיות רפואיות
10	3%	377	יישומים לטלפון נייד
37	9%	201	תרופות
28	6%	396	אבטחה
14	14%	42	מוליכים למחצה
1	6%	51	יישומי תקשורת
22	11%	61	טכנולוגיות תקשורת
9	1%	341	מסחר אלקטרוני ופרסום
16	14%	103	אחר

גיוסי הון

בשנת 2019, גייסו חברות הזנק וחברות בשלות כ-8.3 מיליארד דולר, עלייה של 11% לעומת שנת 2018 שבה גויס 7.5 מיליארד דולר. בגיוסי הון בשלבי פיתוח מוקדמים (מסוג Pre-Seed, Seed) חלה ירידה של 39% לעומת 2018, ואילו בשלבי פיתוח מתקדמים (C and Above, PIPE, Venture Lending, Convertible Debt & Private Equity) שבהם החברות המגייסות מגובשות יותר, חלה עלייה של 30% בגיוסי הון.

תרשים 8 - גיוסי הון לפי סוג גיוס, 2017-2019

לוח ג הוא מפת חום המציגה השוואה בין התפלגות אחוז שכיחות גיוסי ההון לבין אחוז סכום הגיוס מתוך סך הגיוסים, בכל תחום פעילות ולפי סוג הגיוס בשנים 2017-2019. מן המפה עולה כי עיקר החברות מגייסות הון בסוגי גיוס Pre-Seed & Seed ו-A & B Rounds, ואילו עיקר ההון ניתן בסוגי הגיוס A & B Rounds ו-Late Rounds*. לדוגמה, 50% מהחברות בתחום פעילות ביטחון מגייסות A & B Rounds ו-64% מההון בתחום פעילות זה ניתן בסוג הגיוס Late Rounds*.

לוח ג - אחוז שכיחות גיוסי ההון ואחוז סכום הגיוס מתוך סך הגיוסים בכל תחום פעילות לפי סוג הגיוס, 2019-2017

אחוז סכום הגיוס מתוך סך הגיוסים				אחוז שכיחות גיוסי ההון				תחום פעילות
סוג הגיוס				סוג הגיוס				
**Other	*Late Rounds	A & B Rounds	Pre-Seed & Seed	**Other	*Late Rounds	A & B Rounds	Pre-Seed & Seed	
2%	45%	45%	8%	3%	16%	40%	41%	סך הכל
1%	13%	68%	18%	4%	10%	41%	44%	טכנולוגיה חקלאית
2%	53%	40%	6%	6%	23%	40%	31%	טכנולוגיה נקייה
0%	64%	35%	1%	0	38%	50%	13%	ביטחון
1%	48%	44%	7%	2%	14%	41%	43%	יישומים לתעשיות ולעסקים
0%	28%	65%	7%	3%	16%	38%	44%	מידע רפואי
1%	50%	42%	7%	5%	14%	41%	41%	טכנולוגיות תעשייתיות
1%	61%	30%	9%	2%	20%	35%	42%	אינטרנט
6%	34%	51%	9%	5%	15%	37%	43%	טכנולוגיות רפואיות
0%	53%	40%	7%	1%	11%	42%	47%	יישומים לטלפון נייד
4%	39%	52%	5%	5%	27%	44%	23%	תרופות
1%	39%	51%	8%	3%	14%	49%	34%	אבטחה
0%	83%	13%	4%	5%	45%	25%	25%	מוליכים למחצה
0%	22%	68%	10%	0%	17%	44%	39%	יישומי תקשורת
2%	65%	31%	1%	9%	23%	45%	23%	טכנולוגיות תקשורת
14%	50%	29%	7%	2%	18%	34%	47%	מסחר אלקטרוני ופרסום
1%	32%	47%	20%	3%	13%	22%	63%	אחר

מידע נוסף אפשר למצוא בלוחות 4 ו-5.

חברות בשלות

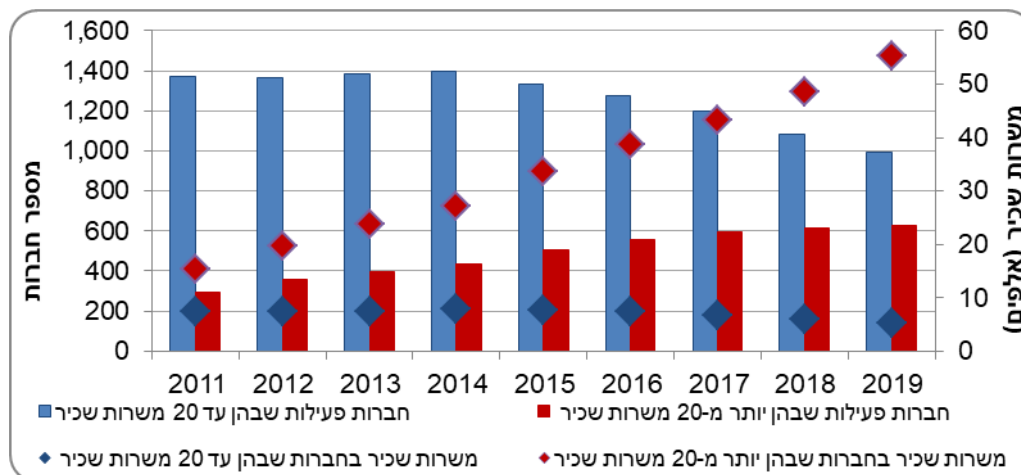
חברות בשלות הן חברות הזנק לשעבר שסיימו את שלב הפיתוח של מוצר, שירות או תהליך והחלו את תהליך הייצור.¹³ כאמור, **בניתוח הנתונים, החברות הבשלות אינן כוללות חברות הזנק ונבדלות מהן**¹⁴. בשנת 2019 היו 1,623 חברות בשלות פעילות שהן 26% מסך החברות הפעילות (בחברות הזנק ובחברות בשלות). כמו כן, היו בהן 60.5 אלף משרות שכיר שהם 65% מסך משרות השכיר (בחברות הזנק ובחברות בשלות).

¹³ להרחבה ראו הגדרות והסברים.

¹⁴ אלא אם צוין אחרת.

תרשים 9 מציג את מספר החברות הבשלות בשנים 2011-2019, בחלוקה לפי גודל: חברות בשלות המעסיקות עד 20 משרות שכיר, וחברות בשלות המעסיקות יותר מ-20 משרות שכיר. מהתרשים עולה כי חלק קטן מתוך החברות הבשלות מעסיקות חלק גדול מסך משרות השכיר בחברות אלו. לדוגמה, בשנת 2019, 39% מסך החברות הבשלות (שבהן יותר מ-20 משרות שכיר) מעסיקות כ-91% מתוך סך משרות השכיר בחברות הבשלות.

תרשים 9 - חברות פעילות ומשרות שכיר בחברות בשלות, 2011-2019

בלוח D מוצג אחוז החברות הבשלות בשנת 2019, מתוך סך החברות שנפתחו משנת 2003, לפי תחום פעילות. בתחום הפעילות ביטחון, 32% מהחברות שנפתחו הפכו לבשלות, ו-4% מהן מעסיקות 100 משרות שכיר ומעלה.

לוח ד - אחוז החברות הבשלות בשנת 2019 מתוך סך החברות שנפתחו (החל משנת 2003)¹⁵ לפי תחום

פעילות

מזה: חברות עם 100 משרות שכיר ומעלה	אחוז החברות הבשלות	תחום פעילות
2%	17%	סך הכל
1%	15%	טכנולוגיה חקלאית
1%	18%	טכנולוגיה נקייה
4%	32%	ביטחון
2%	17%	יישומים לתעשיות ולעסקים
1%	10%	מידע רפואי
4%	24%	טכנולוגיות תעשייתיות
2%	15%	אינטרנט
0%	18%	טכנולוגיות רפואיות
1%	11%	יישומים לטלפון נייד
0%	16%	תרופות
3%	19%	אבטחה
3%	24%	מוליכים למחצה
0%	18%	יישומי תקשורת
1%	23%	טכנולוגיות תקשורת
8%	18%	מסחר אלקטרוני ופרסום
0%	16%	אחר

הגדרות והסברים

מתודולוגיה

מאגר חברות ההזנק, שפותח בשנים האחרונות בלמ"ס כולל מידע על חברות הזנק וחברות בשלות שפעלו במהלך השנים 2003-2019 ושנרשמו במע"מ ובביטוח לאומי. לצורך בניית בסיס הנתונים, נעשה שימוש במקורות מידע שונים: (1) חברות שנרשמו במע"מ ובמוסד לביטוח לאומי וקיימות במאגר הנתונים של 'מרשם העסקים' המנוהל בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.¹⁶ (2) חברות ממאגר הנתונים של חברת IVC Research 'Center'. (3) חברות ממאגר הנתונים של העמותה 'Start-Up Nation Central'. (4) מאגר נתונים על קבלת מענק מרשות החדשנות. (5) מאגרי נתונים שהם תוצרים של עבודות סיווג קודמות, אשר נוצרו בשלבים הראשונים של הקמת המאגר.

¹⁵ כל החברות שנפתחות הן בראשיתן חברות הזנק.

¹⁶ אוכלוסיית העסקים המצויים במרשם העסקים כוללת את כל היחידות הכלכליות הרשומות והחייבות בדיווח למע"מ ו/או למוסד לביטוח לאומי. לפיכך, המרשם כולל מידע על גופים עסקיים המוגדרים כחייבי מע"מ: חברות, עצמאים, שותפויות או מעסיקים החייבים בדיווח למוסד לביטוח לאומי ובכללם מוסדות ללא כוונת רווח, מוסדות ממשלה ורשויות מקומיות או בנקים וחברות ביטוח שאינם חייבים במע"מ אך הם מעסיקים עובדים.

חשוב לציין כי ישנם יזמים הפועלים בשלב ה-Pre-Seed, לצורך בחינת היתכנות של רעיון ומציאת משקיעים טרם רישום החברה במע"מ ובביטוח לאומי, ופונים לרישומה רק לאחר מציאת מקור מימון הולם. שלב זה אינו נכלל במאגר נתונים זה.

הגדרות

סוג חברה

חברת הזנק (Start-Up): פועל יוצא של יזמות טכנולוגית מבוססת מחקר ופיתוח לצורך ייסודה של חברה חדשה למטרת רווח, אשר משאביה מופנים לפיתוח רעיון, שירות או מוצר. חברה זאת טרם גרפה רווחים או טרם הפכה לחברה בשלה (חברה שכל ייעודה שיווק ומכירה של מוצר או שירות מוגמר לשווקים, גם אם מתבצעים בהם תהליכי שיפור ושכלול). לרוב פעילות החברה ממומנת באמצעות גיוס הון.

חברה בשלה:¹⁷ חברת הזנק שסיימה את שלב הפיתוח של מוצר, שירות או תהליך והחלה בשלב הייצור. שלב זה בא לידי ביטוי בתהליך של גידול בפדיון לעומת ההוצאות. בעקבותיו החברה מתבססת ומתקיימת בזכות הכנסותיה ולא על סמך משקיעים.

שלב זה מזוהה במאגר על ידי שלושה ממדים שונים: (1) גיל החברה (יותר מ-10 שנים) ו/או (2) בחברה יותר מ-80 משרות שכיר ו/או (3) הכנסות החברה גבוהות מ-20 מיליון ש"ח. בשנתיים הראשונות לפעילותן ייחשבו כל החברות כחברות הזנק גם אם הן עומדות בתנאים 2 ו-3.

חברות מהירות צמיחה (High Growth): חברות עם 10 משרות שכיר ויותר, אשר אחוז הגידול השנתי הממוצע במשרות השכיר שלהן לאורך תקופה של שלוש שנים גבוה מ-20%.¹⁸

איילות (Gazelles): חברות מהירות צמיחה שסך שנות הפעילות שלהן אינו עולה על חמש שנים.

הגדרות נוספות

פדיון: פדיון המדווח למע"מ. סך הפדיון כולל פדיון החייב במע"מ ופדיון ששיעור המע"מ עליו הוא 0%. פדיון החייב במע"מ הוא פדיון שמקורו במכירת מוצרים ובמתן שירותים בארץ (למעט פדיון ששיעור המס עליו 0%) וכן במכירת נכסים קבועים של החברה. הפדיון כולל את כל המיסים העקיפים החלים על המוצרים והשירותים, אך אינו כולל את המע"מ עצמו. פדיון ששיעור המע"מ עליו הוא 0% הוא פדיון שמקורו בעיקר ביצוא סחורות ושירותים, במכירת פירות וירקות טריים ובמתן שירותים לתירימים מחו"ל, אשר שיעור המע"מ עליו הוא 0%.

הוצאות: כולל **תשומות** המדווחות למע"מ, **שכר והפרשים** המדווחים לביטוח לאומי.

תשומות: הן ערך הקניות של העוסק מעוסקים מורשים אחרים, המזכה אותו בהחזרי מע"מ. הוא כולל תשומות שוטפות לייצור וקניות להשקעה, כגון רכישת מבנים, ציוד ומכונות. לא נכללות קניות שאינן חייבות בתשלום מע"מ כגון פירות, ירקות ויהלומים גולמיים וכן קניות מועסק שפדיונו פטור ממע"מ.

¹⁷ איתור והגדרה של חברות בשלות בוצע על ידי בדיקות שמטרתן לזהות את השלב שבו הפדיון עולה על ההוצאות של החברה בכל אחד מהממדים: זמן, משרות שכיר והכנסה.

¹⁸ OECD (2007). Eurostat-OECD Manual on Business Demography Statistics. Paris, France: Author.

שכר: הוא תגמול בכסף או בעין, המשולם על ידי המעסיק לשכיר בעבור עבודתו בתקופת הדיווח, כולל בעבור זמן שלא עבד כגון בגין היעדרויות וחופשות בתשלום. תגמול בכסף מתייחס לשכר יסוד, תוספות יוקר, תוספות ותק, מקדמות, תשלומים עבור שעות נוספות, פרמיות, תגמולים, קצובות, מענקים ותוספות למיניהן (שוטפים או חד-פעמיים) כמו כוננויות, תורנויות, "משכורת חודש 13", קצובות נסיעה, גמול השכלה, גמול השתלמות, תשלומים בעבור החזקת רכב ודמי הבראה. תגמול בעין מתייחס לתשלומים כגון זקיפת הטבה לרכב, לטלפון סלולרי, שי לחגים, לימודים והשתלמויות נסיעה לחו"ל.

הפרשים: פיצויי פיטורים, הפרשות סוציאליות המשולמות על ידי המעסיק כגון הפרשות לקרנות פנסיה, לקופות גמל, לקרנות השתלמות, לביטוח לאומי ולביטוח בריאות.

משרת שכיר: מספר המשרות של עובדים (קבועים וארעיים), שעבדו באותו חודש לכל הפחות יום אחד או נעדרו זמנית בתשלום כתוצאה ממחלה, חופשה, מילואים וכדומה, אשר מופיעות בגיליונות התשלומים של מפעלים או מוסדות. משרות המופיעות בגיליונות התשלומים של יותר ממפעל או ממוסד אחד באותו חודש, נספרות כמספר הפעמים שהן מופיעות, כך שלמעשה, הנתונים מתייחסים למספר המשרות שעבורן שולם שכר באותו חודש, ללא התייחסות להיקף המשרה של עובד. כולל משרות שכיר של ישראלים ושל זרים (עובדים מחוץ לארץ ומהרשות הפלסטינית).

שכר חודשי ממוצע למשרת שכיר: השכר השנתי מחולק בסך משרות השכיר החודשיות לפי מספר חודשי העסקה.

שנת פתיחה: מוגדרת כשנת הפעילות שבה חל תאריך הרישום של פתיחת החברה במע"מ.

שנת סגירה: לעסק שלא דיווח על פעילות עסקית במע"מ (פדיון, תשומות) או בביטוח לאומי (משרות שכיר) במשך שנתיים רצופות, שנת הסגירה תיחשב לשנה הראשונה שבה לא היה דיווח.

תחומי פעילות

חברות הזנק וחברות בשלות סווגו לפי שישה עשר תחומי פעילות. המידע על אודות הסיווג על פי תחום פעילות מתבסס על מרשם העסקים, סקרים שבוצעו בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מרכז המחקר IVC, העמותה Start-Up Nation Central, מאגר המידע של Dun & Bradstreet, עיתונות, אתרי החברות ואזכורים נוספים ברשת האינטרנט.

להלן ההגדרות של תחומי הפעילות:

טכנולוגיה חקלאית (Agro Technology): יישומן של טכנולוגיות שפותחו על ידי חוקרים, חקלאים ותעשיות הקשורות לחקלאות או בשיתוף פעולה עימהם. כולל טכנולוגיות חקלאות העוסקות בחקלאות יעילה וחדשנית, ציוד חקלאות, מערכות טיפול בבעלי חיים וחומרי הדברה.

טכנולוגיה נקייה (Clean-Tech): פיתוח טכנולוגיה שנועדה לבטל או להפחית השפעות אקולוגיות שליליות ולשפר את השימוש במשאבים טבעיים. כולל מוצרים, שירותים ו/או תהליכים של טכנולוגיות ידידותיות, טכנולוגיות מחזור, טכנולוגיות למניעת זיהום אוויר וטכנולוגיות לאנרגיה חלופית.

ביטחון (Defence): פיתוח טכנולוגיה לשימוש ביטחון אזרחי וצבאי באוויר, בים ו/או ביבשה.

יישומים לתעשיות ולעסקים (Enterprise & Business Application): יישומי תוכנה ופלטפורמות, המיועדים לניהול מערך הייצור והמשאבים בתעשיות השונות (ERP) וכן יישומים המיועדים לאיסוף מידע

ולניתוחו כדי לכוון ולאפשר קבלת החלטות מושכלת. כולל תחומי פעילות נוספים בתוכנה שעבורם לא נמצא מקום בתחום פעילות אחר, כגון תוכנות לעריכת פרסומים, ללוגיסטיקה, לגרפיקה, ל-GIS ועוד.

מידע רפואי (Healthcare IT): מערכות מידע, יישומים ופתרונות המבוססים על תוכנה, המיועדים לניהול ולמיצוי של מידע רפואי, העברתו הבטוחה בין הלקוחות לארגוני הרפואה ולניהול מחקר ושירותים רפואיים.

טכנולוגיות תעשייתיות (Industrial Technologies): פיתוח מוצרים מסוג של מכונות וציוד לשווקים תעשייתיים מגוונים.

אינטרנט (Internet): כלל היישומים והעזרים מבוססי תוכנה המיועדים לשימוש באינטרנט בלבד, כגון רשתות חברתיות, פלטפורמות לעריכה, שיתוף והפצה של תוכן, בידור, חינוך וגם מנועי חיפוש ותשתיות אינטרנט. תחום זה אינו כולל אתרים, דפים ויישומים, אשר עושים שימוש בטכנולוגיות מדף (כגון Wix, CourseCraft, Facebook).

טכנולוגיות רפואיות (Medical technologies): טכנולוגיה, מכשור וציוד לצורך אבחון, ניטור ושימוש רפואי במקרה של טיפול במחלות, בפציעה או בנכות. תחום זה מכיל מגוון רחב של מכשור רפואי: החל במזרק פלסטיק פשוט וכלה במכשור MRI מורכב.

יישומים לטלפון נייד (Mobile Applications): יישומים המיועדים למכשירים סלולריים ולמכשירים חכמים כגון משחקים, בידור, פרסום, עזרים להתנהלות מושכלת (בריאות, ניהול זמן, פיננסים עוד) וכדומה.

תרופות (Pharmaceutical Products): פיתוח של תרופות קונבנציונאליות, גנריות, הומאופתיות, תוספי מזון וויטמינים, לשימוש רפואי לצורך טיפול במחלות ושיפור הבריאות. כולל מחקרים הקשורים לתחום הבריאות, האורגניזם, הגנטיקה והביולוגיה.

אבטחה (Security): יישומי תוכנה או קושחה המיועדים להגנה מפני גישה, שימוש, חשיפה, שיבוש, העתקה או השמדה של מידע ומערכות מידע מצד גורמים, שאינם מורשים או גורמים בעלי כוונת זדון. יישומים אלו נועדו לספק סודיות, שלמות וזמינות של המידע. כולל גם אבטחה שאינה בתוכנה, כגון ייצור מערכות מפני אש ופריצה וכדומה. כמו כן, כולל אבטחה הקשורה בביטחון לאומי, כגון מערכות זיהוי תמונה ותנועה, אמצעים בלתי מאוישים וכדומה.

מוליכים למחצה (Semiconductors): פיתוח רכיבים אשר מספקים זיכרון ופונקציות חכמות במערכות אלקטרוניות. כולל פיתוח התקנים מוליכים למחצה עבור תקשורת אלחוטית וקוויית, מעבדי רשת כמו נתבים ומתגים, רכיבי וידאו ואודיו, מעבדים וסנסורים, רכיבים לתעשיית ביטחון לאומי, לציוד תעשייתי, RFID, EDA.

יישומי תקשורת (Telecom Applications): יישומי תוכנה או קושחה, המיועדים לשליטה, לבקרה, לאבחון ביצועים, לתפעול ולסיוע הפעלתן של רשתות תקשורת (לרבות אלחוטיות), טכנולוגיות הטלפון, רכיבים אלקטרוניים ומוליכים למחצה המיועדים לתקשורת. כמו כן, יישומים המיועדים לטלפוניה ולהעברת קול על גבי האינטרנט (כגון VoIP) או יישומים המיועדים לארגון ולניהול תקשורת מסוג זה.

טכנולוגיות תקשורת (Telecom Technologies): פיתוח טכנולוגיה המיועדת להעברת מידע באמצעים אלקטרוניים. כולל תשתיות המשמשות תיווך בין הפרט לבין גורם אחר לשם העברת מסרים או ידע. כולל רשתות (אלחוטיות או סלולריות) לבית ולתעשייה ורכיביהן, אופטיקה לתקשורת, גישה לפס רחב, NGN ורשתות מתכנסות.

מסחר אלקטרוני ופרסום (E-Commerce & Online Advertising): כולל אתרים, פלטפורמות ויישומים המיועדים ומוקדשים לביצוע מסחר על גבי האינטרנט וכן טכנולוגיות שיווק ופרסום התומכות בפעילות המסחר. לא כולל יישומי אבטחה של מסחר זה ואתרי מכירות, שיווק או פרסום, העושים שימוש בטכנולוגיות מדף אשר לא בוצע בהן תהליך פיתוח.

אחר (Miscellaneous Technologies): כולל את תחומי הפעילות, שאינם מבוססי תוכנה ושאינם מופיעים לעיל בגלל שתחום הפעילות הוא ייחודי או אזוטרי.